

FLÖJT & PIANO

Kristina Ersson
Kristoffer Hyldig

Wallenbergsalen
Östergötlands museum
11 februari 2018 kl. 16.30

Konserten ges i samverkan med Östergötlands museum
och med stöd av Kultur- och fritidsnämnden i Linköping,
Statens kulturråd, Sensus studieförbund och Scandic i Linköping.

franska traditionslinjen från Couperin och Debussy – ett mästerverk från första till sista ton. Det är musik fylld av all den humor, infallsrikedom och briljans man kan vänta från en medlem av Les Six, en ironiserande och respektlös grupp tonsättare som gärna vädrade ut all gammal däven romantik. Men vid sidan av livsglädjen finns här också en klädsam eftertänksamhet, inte minst i den långsamma satsen, en oavbruten, raffinerad cantilena. I finalen hittar vi ett klassiskt format huvudtema som under loppet av några takter genomgår åtskilliga transponeringar. Uruppförandet ägde rum under en festival i Strasbourg i juni 1957 av Jean Pierre Rampal och tonsättaren med så stor framgång att mellansatsen måste bisseras.

André Jolivet växte upp i ett hem där många kulturella verksamheter odlades. Han kom att intressera sig för musikens rituella kvaliteter, och fascinerades av "primitiva" kulturers musik. När han tillsammans med Olivier Messiaen 1936 medverkade i tonsättargruppen La Jeune France's manifest, framhöll han att det var angeläget att återföra musiken till mänsklighetens urkällor, till naturfolkens och de antika folkens musik. Utifrån detta är det lätt att inse att urgamla instrument som flöjt och slagverk skulle bli hans viktigaste klangkällor. I sitt skapande förenade han gärna exotiska tongångar med västerländsk avantgardism. Till *Chant de Linos* fick Jolivet inspiration från den grekiska mytologin, och stycket är en sorgesång avbruten av skrik och dans. Linos var Hercules lärare på Kithara, och legenden berättar att eleven blev så rasande av Linos tillrättavisningar att han slog honom så hårt att han avled. *Chant de Linos* är ett av flöjtlitteraturens svåraste och mest fascinerande verk. Att det är ytterst konsekvent format är något lyssnaren knappast lägger märke till, för man grips från första stund av den suggestiva magin. Verket skrevs 1944 som ett tävlingsstycke för Pariskonservatoriet – där han 1965–70 var kompositionsprofessor – och det tillägnades professorskollegan på flöjt, Gaston Crunelle.

Omkring 1940 började den argentinske tonsättaren **Astor Piazzolla**, välutbildad och lärd elev till Alberto Ginastera och Nadia Boulanger i Paris, använda tangon som utgångspunkt för sina konsertverk. Han skrev stora tangor i sviter för orkester, eller tangor för kammarensemble. Han fullkomligt revolutionerade den argentinska tangon och blev legendarisk redan under sin livstid. Han kallades King of Tango Music. Hans stycken känns naturligt improviserade i en pastellfärgad impressionistisk stil. Hans nostalgiskt poetiska tango *Oblivion* skrevs ursprungligen till Marco Bellocchios film *Enrico IV* (1984) efter Pirandellos drama och med Claudia Cardinal och Marcello Mastroianni som skådespelare, men musiken har överlevt filmen och blivit ett av Piazzollas mest berömda stycken.

Stig Jacobsson

Nästa konsert i LKF:s regi blir 11 mars: fagott & piano med Sebastian Stevansson och Asuka Nakamura. Linköpings symfoniorkester möter Staffan Scheja 18 februari och Östgöta Blåarsymfoniker spelar Beethovens violinkonsert med Malin Broman 22 februari.

www.linkopingkammarmusik.se

Program

Johann Sebastian Bach
1685–1750
Sonat E-dur för flöjt och cembalo
BVW 1035
Adagio ma non tanto
Allegro
Siciliano
Allegro assai

Carl Philipp Emanuel Bach
1714–1788
Sonat a-moll för soloflöjt
Poco adagio
Allegro
Allegro

Charles Marie Widor
1844–1937
Suite för flöjt och piano op. 34
Moderato
Scherzo
Romance
Finale. Vivace

Francis Poulenc
1899–1963
Flöjtsonat
Allegro malinconico
Cantilena
Presto giocoso

André Jolivet
1905–1974
Chant de Linos

Astor Piazzolla
1921–1992
Oblivion

Under sin tid som profan kapellmästare hos furst Leopold av Anhalt-Köthen (1717–1723) komponerade **Bach** merparten av sina lysande instrumentala konserter och kammarmusikverk. Till denna epok hör Bachs sex flöjtsonater. Det är kammarmusik som vi idag sätter mycket högt, och av vilka sonaten i E-dur är den sista. Den börjar med en allemande i fransk stil fylld av snirkliga ornament. Den andra satsen är en glad bourrée med rötter i Polen. Siciliano-satsen har i manuskriptet inte någon närmare tempoangivelse, men den fortsätter raden av stiliserande danssatser med anknytning till någon nationell karaktär. Denna italienska musik har dessutom blivit en av Bachs vackraste melodier. I finalen påminns man om en gammal engelsk hornpipe. Denna sonat är fylld av glad, genomskinlig och lysande musik.

Johann Sebastian Bachs andra son, **Carl Philipp Emanuel**, föddes så att säga med notpennan i munnen. Som gudfar fick han ett av barockens största tonsättargenier, Georg Philipp Telemann. För samtiden var CPE inte bara den mest uppskattade och kände av alla de många musikerna i släkten Bach, han var den störste överhuvudtaget. Han var en avgörande gestalt i gränslandet mellan barock och klassicism. Hör bara vad hans kolleger sagt: Haydn förklarade att CPE var hans enda stilistiska förebild, Mozart kallade honom ”fadern – vi är barnen”, Beethoven menade att CPE:s verk ”borde ägas av varje sann artist, inte bara för nöjet, utan även för att studera dem”. 1747 skrev han sin enda sonat för soloflöjt, ett verk med samma storslagna resning som många av hans pappas soloverk. Här finns spännande kontraster och en inneboende känsla för ett naturligt flöde av musik. Anmärkningsvärd är den ovanliga satsordningen med en långsam introduktion följt av två snabba satser. CPE arbetade för Fredrik den store i trettio år och det är väl ingen tvekan om att musiken komponerades direkt med tanke på kungen som ju var en habil amatörflöjtist.

Charles Marie Widors gick i sin fars fotspår och blev organist. 1870 var han färdigutbildad och fick tjänst i Saint-Sulpicekyrkan i Paris. Vid den orgeln kom Widor att spela i 64 år! 1890 efterträdde han César Franck som chef för orgelutbildningen vid Nationalkonservatoriet i Paris och sex år senare blev han också kompositions lärare till flertalet av de unga kommande tonsättarna i Frankrike. 1910 valdes han in i Kungliga Musikaliska Akademin i Stockholm. Mestadels komponerade han för sin orgel, men det finns också andra stycken. 1898 skrev Widor sin Svit för flöjt och piano och dedicerade den till konservatoriekollegan Paul Taffanel. Widor har i sin svit förenat formell klassicism med uttrycksfull romantik genom att utnyttja flöjtens hela bredd och att ge pianot en nästan symfonisk karaktär. De melodiska motiven utvecklas i såväl flöjt som piano och återkommer med jämna mellanrum, vilket ger hela sviten enhetlighet.

Francis Poulenc skrev sin flöjtsonat till minnet av Mme Elisabeth Spargue-Coolidge, en förmögen amerikanska som också beställde musik av bland andra Hindemith, Prokofjev och Martinu. Flöjtsonaten blev mycket mer än en artig gest; vi har här att göra med musik som följer den stora